

Barnedaabens Gyldighed,

endnu et Stridsord imod Baptismen,

talt i Stige den 24de Juni 1851

af

Mag. art. K. F. Viborg,

Sognepræst til Rynkeby og Revninge Menigheder.

Priis 6 rbf.

Odense 1851.

Forlagt af den Miløse Bog- og Papiirhandel.

Trykt i Joh. Miløse Dfficin.

Idet jeg fremtræder iblandt eder, føler jeg, hvor hinderligt det er mig, at jeg er fremmed for eder, og I for mig; thi vel veed jeg, at I ere Kristne; vel veed jeg, at I have annammet den hellige Daab; og jeg tror, at I Alle kende den Trosbekendelse, til hvilken I ere døbte; men hvad jeg ikke veed, er Dette, om I have Evangeliet som en død Kundskab, eller om I have det i et troende Hjærte som en Guds Kraft til Salighed. Jeg vil tale til eder om Barnedaaben; men ligesom overhøvedet Ingen bliver salig ved at begribe, eller ved en død Kundskab, d. e. en saadan, der ikke er bleven et nyt Liv af Gud i vore Hjærter, saaledes beroer Daabens velsignede Virkning heller ikke derpaa at vi begribe den, men at vi tro den, og i Troen tilægge os den. Thi hvo er Du, o Menneſte! som ikke vil annamme Guds Naadegave uden at begribe den? og hvo er Du, som i dit Hjærtes Hovmod mener med dit Begreb at kunne gennemtrænge Guds Hemmeligheder? ah! hvormange Sjæle forspilde ikke deres evige Salighed, fordi de annamme det Troens Ord efter deres egne Tanker, og ville ikke annamme det i enfoldig Tro! Jeg siger eder det da iforvejen: I maa begynde med at kaste alle eders egne Tanker overbord, ifald I ville komme til en klar kristelig Erkendelse af Barnedaabens Gyldighed, — saavelſom overhøvedet af Alt, hvad Gud har gjort til vor Frelse. Mener ikke derfor, at Troen er blind, eller at I aldeles ingen Erkendelse kunne have om Daab og Tro; tværtimod! men ville I komme til sand Erkendelse, maa I begynde med at forlade eders egne Tanker, for at gribe Guds Tanker, forlade al menneſkelig Viſdom for at annamme Guds Viſdom; thi det er ikke vore egne Tanker, der have Lyset i sig, men Guds Tanker, aabenbarede for os i hans Ord; er hans Ord da i eder, da oplyse hans Tanker, der ere den evige Sandhed, eders Sjæle, saa der bliver aldeles lyst derinde; Begyndelsen maa være i Mørke, hvis Enden skal worde i Lys; thi „jeg er kommen for at gjøre de Blinde ſeende,“ siger Herren til den Blindfødte; men til Farisæerne, der vilde begribe Herrens Ord efter deres egne Tanker, ſagde han: „nu ſige I: vi ſe; derfor bliver eders

Synd." I kende jo Børnelærdommen og det Troens Ord, paa hvilket vi ere døbte? ogsaa I bekende jo da, at I tro paa „den Helligaand, den hellige almindelige Kirke." Nu vel! hvis da Noget maaske har fortalt eder, at der skal mangle skriftlige Vidnesbyrd fra Kirkens ældste Dage angaaende BARNEDAABEN, og at altsaa BARNEDAABEN i Kirkens første Tider ikke har været brugt: hvad vilje I da gjøre? vilje I ikke tro paa BARNEDAABENS GULDIGHED uden skriftlige Vidnesbyrd? nu! saa tro I paa de skrevne Bøger, paa de Lærdes Forskninger, men ikke paa den hellige almindelige Kirke; eller om der nu ikke var et eneste skriftligt Vidnesbyrd lige indtil denne Dag, der omtalte BARNEDAABEN, vilde da Noget af eder sige: „nu vel, saa kan BARNEDAABEN jo ikke være gyldig, skønt den altid har været brugt i Kirken?" I se, hvilken Daarskab I da vilde komme til! Nej nej! ikke saaledes! men tro I — i Mand og Sandhed, i Liv og Kraft — paa den hellige almindelige Kirke, saa vide I jo, at den Helligaand er Den, der opfylder og vejleder Kirken saavel som den Enkelte til al Sandhed, og saa skulle I sige: „om vi end ikke kunne begribe en Tøddel af Daabens Hemmelighed, saa er dog BARNEDAABEN gyldig; thi ellers var Kirken hverken hellig eller almindelig; ikke hellig, fordi den Helligaand havde ladet et falsk Sakrament, Gensfødselsens Sakrament, bestaa i den snart i to Martusinder, ladet den ene Slægt efter den anden synke i Graven i den falske Tro, at den var indlemmet i Guds Rige, medens den endnu horte Døden og Hedenslabet til, — ikke heller almindelig, fordi Kirken jo da ikke stod aaben for Børnene, men meget mere var lukket for dem, ja af Aldershensyn lukket for dem alene af alle Mennesker, idet Alle kunde blive døbte med en gyldig Daab undtagen Børnene.

Saa kaster da al forfængelig Visdom og opblæsende Kundskab bort, og bliver Børn! sætter eder som paa BARNESKAMMELN ved eders Moders Fodder; — men eders Moder er den hellige almindelige Kirke; og hvilket Barn tror dog vel om sin Moder at hun lyver, — lyver for Barnet, hvor det gælder om Barnets Saligheds Sag!

Jeg vil da nu tale til eder som til Troende, ja som til enfoldige, troende Børn; og jeg vil derfor knytte Det, jeg har at sige eder, til de Ord, I saa mange Gange i Guds Hus have hørt, — og dog maaske aldrig ret betænkt, — de Ord hos Evangelisten Markus, som læses ved

enhver BARNEDAAB i vor Kirke, da Mødrene førte smaa Børn til Jesus, forat han skulde røre ved dem, og velsigne dem.

Ev. Marf. 10. 13—16.

Vi ville her strax bemærke, at Herrens Udsagn indeholder en bestemt Befaling: „lader Smaa børnene — (thi saaledes staar der i Grundtexten) — komme til mig,“ og et bestemt Forbud: „formener eller forbyder dem det ikke.“ Hvad nu Befalingen angaar, maa vi jo spørge: hvorledes kunne vi da føre Smaa børnene hen til Jesus? „I vore Bønner for dem,“ svare Nogle. — I vore Bønner! — Er her en Moder herinde, som har havt en Søn, der vandrede paa Syndens, paa Fortabets Vej, da trød frem, Du arme Moder! og siig: naar Du vreed dine Hænder, naar Du med bitter Graad bad til Gud for din Søns Frelse, faldt Dig da aldrig den Tanke ind: nu — ah! maaske just nu, medens du er i Bøn for ham til Gud, er han som den fortabte Søn blandt Eskoger eller med Svirebrødre ved Driffelaget? ikke sandt? just Det, at han, han selv kom ikke til Frelseren, skent Du i din Bøn førte ham til Frelseren, just det var din Smerte, just det var din Bedrøvelse? — I vore Bønner altsaa skulde vi føre Børnene til Frelseren! har da Ingen af eder hørt, hvorledes Kirkefaderen, den hellige Augustins Moder, — Monica var hendes Navn, — just var i dette Tilfælde? Sønnen laa i Syndens Vej, — Herren havde endnu dengang ikke fundet Husly i hans Hjærte, — medens Moderen i Bønnen gik til Herren. Nej, mine Bønner! naar vi bede, gaa vi selv til Herren; men dermed føre vi ikke Dem, for hvem vi bede, til Herren; han kan derfor best vel være langt, langt borte fra Frelseren.

Altsaa ikke paa denne Maade opfyldte vi Herrens Befaling: „lader Smaa børnene komme til mig!“ Hvorledes da? „Bed at opdrage dem kristeligt,“ svare Andre. Vel! vi skulle opdrage Smaa børnene kristeligt; I gjøre vel, I Fædre og Mødre! om I gjøre det, og eders Børn skulle engang velsigne eder derfor. Men naar I nu have opdraget dem saa godt, som I formaade, have de saa Guds Nige? og tør I da tro, at I have givet dem Guds Nige? I kunne under Opdragelsen lære dem at kende Gud; I

kunne fortælle dem om hans underlige Styrelser, om hans grundløse Barmhjærtighed; I kunne give dem al Kundskab om Frelseren, om den Guds Naade, som i ham er aabenbaret, om den Næsfærdighed, som i ham er givet; og naar I nu havde fuldendt alt dette, — vare da eders Børn, naar de ikke vare døbte, derved blevne Kristne? Nej, siger jeg eder; thi vi frelses formedelst Tro, og ikke formedelst Kundskab! — nej, siger jeg eder; thi „salige ere de Fattige i Manden,“ siger Herren, saa at den enfoldige Tro var Forjættelsen, og ikke Lærdommen og Kundskaben. Menner ikke, at jeg med disse Ord vil kaste Foragt paa Kundskaben! giver eders Børn al den Kundskab, I kunne, og helst om Gud og hans Vej til Saligheden; men ingen Kundskab er nyttig, saalænge den er en død Skat; ingen Kundskab har den rette Værdi, førend den tjener Guds Rige, og dette gjør den først, naar vi have Kundskaben og Lærdommen i et troende Hjærte. Og saa er da min Mening den, at om vi endog give Børnene nok saa megen Kundskab, derved ere de dog endnu ikke komne til Kristus; og — Tro kunne vi ikke skabe i deres Hjærter. Og selv om dette var Tilfældet; selv om vi, naar vi havde fuldendt den kristelige Opdragelse ved at give vore Børn Tro, — husk paa, at Talen er om at føre Børnene til Kristus ad anden Vej end Daabens; husk paa, at Talen altsaa er om Børn, der forudsættes at være udoebte! — selv om vi altsaa kunde fuldende Opdragelsen ved at skabe Tro i de Opdragnes Hjærter: havde de da Guds Rige? Nej, siger jeg eder atter, med mindre Herren er en Løgner; thi han siger: „Ingen kan se Guds Rige, uden han bliver født ovenfra, af Vand og Mand.“ Altsaa det er ikke ved Opdragelsen, at Herrens Befaling i vor Text kan opfyldes; og selv om saa var; selv om en kristelig Opdragelse altid førte hen til Herren selv: var det da „Smaabørnene,“ der kom til ham? se! naar Opdragelsen var fuldendt, saa at Barnet var kommen til Herren, saa var det jo ikke mere et Barn, saa var det et Menneske med fuldendt Opdragelse, saa var det en Boren, der kom til Herren. Men det er „Smaabørnene,“ Herren vil have, ja saa bestemt Smaabørnene, at vor Text jo endog siger, at de bleve „baarne“ til Jesum; de vare da saa smaa, at de ikke selv gil, ja hvad mere er: Evangelisten Lukas, hvor han beretter denne samme Tildragelse, bruger et Ord, som betyder „Fosteret“, altsaa de Ufødte. Vil Du da ikke

lege med Herrens Befaling, og udføre den efter dine egne Tanker, Istedetfor efter Herrens ligefremme Ord, saa maa Du føre Børnene selv, de ganske smaa Børn selv, som smaa, hen til Jesum.

Dg saa spørger jeg da atter: hvad taler da Herren om, hvis ikke om Barnedaaben! Ja jeg tør dristig paastaa, at enten betyde Herrens Ord Intet, eller han sigter til Barnedaaben med dem; eller ville I sige, at denne Befaling: „Iader Smaa børnene komme til mig,“ gælder kun om de Smaa børn, som Disciplene dengang just vilde holde borte? at altsaa denne Befaling kun er en Befaling til de Disciple, der netop da stode for ham? Nu! saa paapeger mig et eneste Ord af Herren, som er sagt uden at have Betydning ogsaa for os enten som historisk Oplysning eller som almen-gyldig Befaling! Et hvert Ord af Herren er af Sandheden, men Sandheden i Kristo og af Kristo er for Alle og til alle Tider; og derfor ere alle hans Ord almindelige: de have algyldig Betydning for Menigheden, for de Troende, for hans Disciple til alle Tider; derfor ere Ingens Ord udtømmelige som Jesu Kristi Ord: de bleve vel foran-ledigede ved enkelte, forbigaaende Begivenheder, men ere desuagtet algyldige. Dg hvorledes? hvis han kun sigter til de Smaa børn, som i det Djeblig bleve baarne til ham, da ere jo dermed alle andre — ogsaa vore — Smaa børn udelukkede; hvad mener han da med de Ord: „Himmerige hører Saa danne til?“ altsaa saadanne Smaa børn, som endnu sidde paa Moderens Arm og endnu ligge ved Moder-brystet? o takket være Du evindelig, naaderige Børneven! at Du sagde, at Himmerige hører Saa danne til! derfor lod Du ogsaa os komme til Dig, da vi vare Smaa børn; derfor tager Du ogsaa endnu vore Smaa børn i din Frelserfavn! Ja! i Manden skuer han ud over sin Kirke, idet han siger disse Ord; i Manden ser han alle Menneſkens Børn, den ene Slægt efter den anden, — en Slægt, en Verden af Børn, — blive baaren til sig; jeg siger eder, den Herres Jesu Kristi Menighed er et Folk af Smaa, en Menighed af Børn, der række Armene ud imod ham, for at han skal tage dem i Favn og velsigne dem. Til Barne-daaben sigter Herren da med hine Ord, idet han med profetisk Blik skuer ud over sin Kirke her paa Jorden; derfor følger han til: „Hvo som ikke monne vilde modtage Guds Rige som et lidet Barn, skal ingenlunde komme ind i

det;" — og han siger dette som en algyldig Grundregel for Udgangen til Himmerige.

Naar vi nu altsaa skulle opfylde Herrens Befaling, saa skulle vi adlyde hans Ord ganske ligefrem: de smaa Børn selv, om de endog ere nyfødte, dem selv personlig, skulle vi bære hen til Jesus, og til ham personlig. Men hvor er da Jesus selv? vi ville lade ham selv svare: „hvor To eller Tre ere forsamlede i mit Navn, der er jeg midt iblandt.“ Altsaa hvor To eller Tre ere forsamlede i hans Navn; men hvad vil det da sige, dette: i hans Navn? Naar Du udsender en Tjener for at udrette dit Ord, gjør han det da ikke efter din Befaling? naar Nogen udfører en Ting efter din Befaling, da gjør han jo Tingen i dit Navn. Naar nu altsaa To eller Tre forsamle sig, forat bringe et lidet Barn til Jesus, da forsamle de sig jo netop forat udføre hans Befaling, da ere de jo samlede i hans Navn, og se! da er han selv tilstede midt iblandt dem. Hvor, spørger jeg? Vi ville lade vort Evangelium vejlede os. Hvorfor bære Forældrene eller Slægtningene Smaa børnene til Jesus? „forat han skulde røre ved dem,“ siger Markus, og „lægge Hænderne paa dem og bede“ for dem, siger Mathæus. Og hvad gjorde Herren? „han tog dem i Favn, og lagde Hænderne paa dem, og velsignede dem,“ ja velsignede dem, idet han sagde, at just „Saadanne bore Guds Rige til;“ hører det, I Mænd og Kvinder: Guds Rige hører Smaa børnene til! hører det, I Fædre og Mødre! Guds Rige hører eders Smaa børn til! Ja det er at velsigne, ikke med Ord alene, men i Gjerning! han velsignede dem ved at give dem Ejendomsret til Guds Rige! Forstaa I da nu, hvorfor han vil, at vi skulle føre Smaa børnene til ham? han vil give dem Guds Rige, han, han, som alene kan gjøre det; vi Fædre, eller I Mødre, kunne ikke give dem det, hverken ved eders Bønner eller ved eders Opdragelse eller ved eders Velsignelse! men i Jesus og af Jesus og ved Jesus saa vi det. Og hvor giver han da Børnene Guds Rige? han selv har jo sagt: „uden Nogen bliver født herovenfra,“ og atter: „uden Nogen bliver født af Vand og Aand, kan han ikke se Guds Rige;“ og at ikke Nogen atter skal med daarligere Tanter og løgnagtig Menneſtekløgt tage Sandheden og Enfoldigheden fra eder, som om Herren ved dette Ord om Vand og Aand talede om Angerens Taarebad hos Dem, der ombender

sig istedetfor om „Igenfødelsens og Fornøvelsens Bad, som sker ved den Helligaand,“ saa siger Apostlen Peder ligesvem, at det er Daaben, som frelser os (1 Pet. 3, 21.). Altsaa naar vi skulle føre vore Smaa børn til Jesum selv, for at han skal tage dem i Favn, og give dem Guds Næde, da kan det kun ske ved at føre dem til Igenfødelsens og Fornøvelsens Bad, hvorved de blive „genfødte herovenfra“ „hvilket sker ved den Helligaand,“ føre dem til Daaben, „Syndflodens Modbillede,“ der „frelser“ den, over hvem dens Bænde henrinde. Vilde I da opfylde Jesu Befaling: „lader Smaa børnene komme til mig“, opfylde den punktlig og i ensfoldig Lydigbed, saa skulle I føre eders Smaa børn til den bellige Daab; der er han selv tilstede; thi I komme jo i hans Navn og efter hans Befaling; der vil han gjøre den samme Gjerning ved Børnene af alle Dem, der tro paa ham, som han gjorde hin Dag ved Smaa børnene af de Forældre, der troede paa og længtes efter hans Velsignelse for deres Smaa; der, i Daaben, vil han tage eders Børn i Favn, som han tog ogsaa eder i Favn, da I vare Børn; der vil han tage Smaa børnene „paa sine Arme,“ og „velsigne dem“ og „bede for dem“, ja tage dem paa sine Arme, og „træde frem“ for Faderen med dem, og sige: „Fader, jeg vil, at alle De, som Du haver givet mig, skulle være hos mig, hvor jeg er;“ jeg vil, at min Nætfærdighed skal skjule alle dette Menneskebarns Synder; jeg vil, at Du for min Skyld tænder Liv af dit Liv i dette Barnehjerte; — og se! efterdi det er Sønnen, der sender os den Helligaand fra Faderen, saa aabne sig Himlene over et Menneskes Barn, som de aabnede sig over Guds Enbaarne, og den Helligaand daler ned over vore Børn, som den dalede ned over Guds Søn, og det samme Ord af Gud Fader udtales i Himlen over vore Børn, som blev udtalt over Guds Barn: „Denne er min Søn, dette er mit elskelige Barn, i hvem jeg haver Velbehag;“ saa tænder den Helligaand Guds Liv i Barnehjertet, saa det bliver født herovenfra af Vand og Mand.

Men Herren kendte, hvad der bor i Menneskenes Hjærter, han vidste, hvor sene Menneskene i deres egne Tankers Hovmod ere til i Ensfoldighed at adlyde; derfor lod han det ikke være Noks med at give den udtrykkelige Befaling, at vi skulle bære Smaa børnene til ham; men til Befalingen lægger han det udtrykkelige Forbud: „formener dem ikke,“

og hvorfor, hvorfor, I Mennesker! maa I ikke formene Børnene Udgangen til Jesum? fordi „Guds Rige hører dem til.“ Høre I det? I maa ikke formene dem det; men det er just dette, Baptisterne gjøre; høre I det? Guds Rige hører Børnene til! Af sin uendelige Kærlighed vil Jesus give dem det, — og Baptisterne ville formene dem det; I maa kun adlyde Kristus efter Baptisternes Tanker, efter Baptisternes Skriftlærdom, ikke efter Jesu Tanker, ikke i barnlig Enfold; men saa sagde Herren til de Skriftkloge og Farisæerne: „Ve eder, I Hyklere! I lukke Himmerige for Menneskene! thi selv gaa I ikke derind, og de Indgaaende formene I det.“ Han, i hvis Haand Faderen har overgivet Alt, har sagt: „Guds Rige hører Børnene til“; hvis nu Noget siger: nej, kun de Børne hører Himmerige til, gjør han da ikke Jesus til en Løgner, og taler han da i Guds Navn eller i Djævelens Navn, taler han af Sandhedens Fader eller af Løgnens? Vilde de tage Guds Rige fra eders Børn, mine Brødre? ville de formene eders Smaa Jesu Retfærdighed og Sejr, formene dem Børneret i Guds Rige, mine Søstre? I Fædre og Mødre ville I tillade det? — Er det ikke sandt, at Børnene, saasnart de ere fødte til denne Verden, bryde i Graad? det er af Smerte de græde; thi de ere Syndens Børn, fødte af syndige Forældre, fødte i en syndig Verden; derfor føle de Smerte; og vide I da, I Fædre og Mødre! hvad eders Nyfødtes Smerteskrig betyder? det betyder: formedelst eder, I Forældre! bor Synden i mit Hjærte, formedelst eder, I Forældre! er jeg født under Forbandelse; giver mig da Guds Rige, formener mig det ikke! o nolær ikke, men giver mig min Ret. Thi Ret har Barnet til sin Ejendom, Ret, fordi Jesus har sagt: „Guds Rige hører Børnene til.“

Guds Rige, — intet Mindre er det, man vil forholde Børnene, eller lokke eder til at forholde dem. Guds Rige! Forstaar Du, hvad det vil sige? Hvad er Dig kært som dine Djes Lys? men „hvis dit Dje forarger Dig, da riv det ud, og kast det fra Dig! det er Dig bedre at gaa enøjet ind i Guds Rige end med begge dine Dje at blive kastet i Helvedes Ild!“ Hvad er dig nyttigere end din højre Haand? men „dersom din højre Haand forarger Dig, da hug den af, og kast den fra Dig; thi det er dig bedre at gaa som Krøbling ind til Løber, end med begge dine Hænder at fare hen til Helvedes Ild!“ Hvad er Dig dyreba-

vere end din Fader og din Moder? men „dersom Noget kommer til mig,“ siger Herren, „og hader ikke sin Fader og Moder og Hustru og Børn og Brødre og Søstre og tilmed sit eget Liv, han kan ikke være min Discipel.“ Og dette Guds Nige, som er kosteligere end Alt, hvad der er os kosteligt, dette Guds Nige, uden hvilket vor Sjæl er evig fortabt, dette skulde I ville berøve Smaaabørnene? Nej, nej! I ville ikke formene dem det, ikke formene dem deres Ret! Gud forbyde det i Naade! „formener dem det ikke, thi Guds Nige hører dem til;“ det er en Buggegave, vor Frelser giver dem, uden deres egen Fortjeneste, uforstyldt, af sin urandsagelige Naade! Ser dog: heri er Kærligheden aabenbaret!

Og hvad vinde da Baptisterne ved at afholde deres Børn fra Daaben? Saalænge de ikke ere døbte, ere de jo ikke Jesu Disciple, efter Herrens eget Ord: „gjører alle Folk til mine Disciple ved at døbe dem til Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn.“ Men jo ældre de da blive, inden de blive „fødte fraoven,“ desto mere ubindret vil Verden og Kødets vore i dem, desto kraftigere ville den kedelige Sjæls „Gemmer,“ som vi just skulle døde, blive i dem: „Horeri, Besudelse, Videnskab, ond Begær og Gerrigheden“ (Kol. 3, 5); thi vi kunne ikke „vandre i et nyt Levnet,“ naar vi ikke ere medopreiste med Kristus, og ikke begravne med ham, hvilket sker ved Daaben (Rom. 6, 4); saa at den Udøbte kan ikke vandre i et nyt Levnet i kristelig Forstand; og derfor siger jeg, at hvis Børnene ikke maa døbes, før de ere blevne voksne, da bliver deres Omvendelse uendelig mange Gange sværere, fordi alle de naturlige Lyster og det hele verdslige Sind bliver saa meget ældre, saa meget kraftigere, saa meget mere indgroet i dem. Og ikke det alene! men saalænge Sjælen ikke er „fornyet til Erkendelse“ (Kol. 3, 10), saalænge er den uden Guds Lys; formørket i sig selv; og jo ældre da Mennesket er blevet, — desto mere Klogskab, desto flere Kundskaber, desto mere verdslig Visdom har det vel kunnet samle, men uendelig sværere er det bleven ham at tro, uendelig vanskeligere er Udgangen til Himmerige derved gjort ham. Thi hvad hjælpe ham saa alle hans Kundskaber og alt det, Menneskene kalde Visdom? Var han og bleven det viseste Menneske paa Jorden, saa siger jo dog Herren: „hvis I ikke blive som Smaaabørnene, skulle I ikke indgaa i Himmerige“ (Math. 18, 3). Og altsaa maatte de dog kaste al deres Visdom bort; og hvor vanskeligt,* hvor

uendelig vanskeligt er det ikke for den Vise i denne Verden at vordre en Daare! (1 Kor. 3, 18) hvor Mange af denne Verdens Vise formaa vel uden stor daglig Kamp og Ansægtelse at tage al Tanke fangen under Troens Lydigbed! hvor Mange komme vel til omsider ærlig at tro, at al Menneskens Styrke er Skrøbelighed for Gud, og at det Daarligeste fra Gud er visere end det Bifeste fra Menneskene. Men ere de saa, som omsider ende med at naa denne Troens Enfold, hvor meget færre maa da de være iblandt denne Verdens Vise, som begynde dermed! Og dog — for dette er sket, kan Ingen indgaa i Guds Rige; just dette er Begyndelsen, at vi maa fornægte al vor Selvklogskab og annamme Guds Rige, som et lidet Barn. Thi det Ord af Herren, som jeg nys nævnede, „hvis I ikke blive som Smaabørnene“ osv., betyder ingenlunde, at vi først skulle blive artige og lydige og fromme eller Lignende, saa at Guds Rige saa skulde aabne sig for os; thi ogsaa Smaabørn kunne være uartige og uldige og arrige; men de betyde, hvad Herren siger i det oplæste Evangelium: „hvo, som ikke annammer Guds Rige som et lidet Barn, skal ingenlunde komme ind deri.“ Altsaa det er med Hensyn til at modtage Guds Rige, at vi skulle være som Børn; Guds Rige gives Børnene af Naade, uden at de have fortjent det ved først at blive artige og lydige og fromme, ja uden at have gjort Noget som helst for at faa det; og de modtage det, de annamme det, uden at gruble over, hvad det er, eller hvordan det maa være, eller hvorledes de selv ville have det; de modtage det, uden nogen Tvivl, uden nogen Modstand, uden egenraadig Selvklogskab; og selv Jordens viseste Mand kan ikke paa anden Naade indgaa i Riget. Men hvad nytter ham saa hans Visdom, hvad alle hans egne Tanker i denne Sag? Al! tusindfold vanskeligere er kun Barne-troen bleven ham! Og Daarskab er det derfor at opsætte Daaben, til Børnene ere blevne voksne, og Ukærlighed er det ovenikøbet. O kunde vi lette vore Børn Udgangen til Himmerige! hvilken Fader eller Moder vilde ikke gjøre det! Men nu, om Fader eller Moder vilde vanskeliggjøre dem den, lægge næsten uovervindelige Hindringer ivejen for deres egne Børn, ved at afholde dem fra Gensfødelsens Bad og holde dem tilbage under den selvkloge Forstands og de kødelige Lysters Herredømme, og dette just formedelt deres egen Bantro og deres egen Selvklogskab, — var det ikke den største,

den forfærdeligste Mangel paa Kærlighed, og den forsmædeligste Sund mod Børnesjælen og mod Guds Nige! Thi kostelig er Menneskesjælen for Gud: om et Menneske end vandt den hele Verden, men tog Skade paa sin Sjæl, hvad gav nede det ham da? altsaa mere end den hele sandfælsige Verden er Menneskesjælen værd i Guds Øjne; ja han sparede jo end ikke sin enbaarne Søn, men hengav ham forat vinde vore Sjæle; hvad kan da et Menneske give til Bederlag for sin Sjæl? og hvad kunne vi Forældre give til Bederlag for vore Børns Sjæle, om de ved vor Brode fortabes? Og vi, vi staa til Ansvar for Børnens Sjæle; os Forældre har jo Herren betroet dem til; i vor Have har han plantet dem som unge Frugttræer, forat de under vor Pleje skulle bringes til at bære megen Frugt; men ville vi ikke engang lade dem indpode med det sande Liv, hvordan skulle vi da bære vort Ansvar? Ve da over de utro Forældre; thi Børnesjælen skal kræves af deres Haand!

Jeg har nu vist, hvorledes Evangeliet om Herrens Betsignelse over de smaa Børn taler om Børnedaaben, og befaler den, og forbyder udtrykkeligt at afholde Børnene fra den personlige, genopstandne og himmelfarne Kristus Jesus, der ved sin Betsignelse giver dem Guds Nige i Daaben. Men, — sige Baptisterne, — alt Dette taber sin Betydning, fordi Troen er Salighedens Betingelse; og da nu Børnene døbes til den bestemte kristelige Tro, saa er al Børnedaab ugyldig; thi „Børnene kunne ikke tro.“ I den hellige Skrift staaar dette imidlertid ikke skrevet, ja ikke antydet med en Stavelse, at Børnene ikke kunne tro. Det er en Tanke, som menneskelig Visdom har opfundet; og denne skulde være mægtig at omstyrte Herrens Indstiftelse og løste Kirkeportene af deres Hængsler? Lader Ingen tage Klenodiet fra eder, indladende sig i Ting, som han ikke haver set, indladende sig paa at randsage Børnesjælen, der er saa grundmodsat det Sind, der er forsængelig opblæst af sin kedelige Visdom! (Kol. 3, 13). Altsaa Børnene kunne ikke tro? Evnen dertil have de dog vel, ligesom alle andre menneskelige Evner, hvis de ellers ere fødte med menneskelig Sjæl; thi ligesom et Hvedestraa ikke udvikler sig af Hvedekornet, om dette ikke iforvejen har Evne til at spire, saaledes udvikler sig aldrig nogen Evne af Sjælen, der ikke fra Begyndelsen ligger som Spire i den. Men Troen selv er jo ikke en naturlig Evne; den er et Liv af Gud

og i Gud, og derfor har Barnet, der stædes til Daaben, Tro. Men vistnok er Troen selv ikke af Naturen i Barnejsjælen; thi vi ere Alle Bredens Børn; vi ere fødte i Synd; men er da Troen en Naadegave, hvo tør da formaste sig til at sige, at Barnejsjælen ikke har Tro? giver Gud Liv af sit Liv som Naadegave ved den Helligaand, kunne da Baptisterne sige, hvornaar han vil give det? eller kan nogen Bismand det? eller beror det paa, at vi have en god Forstand og mange Kundskaber? o Daarskab! o forbærkede Bantro, som vil foreskrive Guds Barmhjærtighed Naade og Grændser! o Hovmod i den menneskelige Forstand, som mener sig selv alene værdig til Troens Naadegave! Dog — Barnehjærtet er for simpelt, for enfoldigt, for ukonstlet, til at den forkroblede og forkonstlede Menneskesjæl kan forstaa sig derpaa, eller begribe, at Gud sætter det nyfødte Barns Enfold og Afmagt over al de Børnes Forstandsudvikling; og dog siger Herren: „salige ere de Fattige i Landen!“ og dog siger Paulus, at „ikke mange Bise efter Rodet bleve kaldede“ (1 Kor. 1, 26). Efterdi da Troen er en Naadegave, som Gud giver uden at fordre en udviklet Forstand, ja uden at fordre Begreb om den, monne han da ikke give den til Alle, som ikke modstaa? men hvo modstaa mest Troen, just Troen, enten Den, der selv vil vælge og forkaste, efter hvad han erkender for Sandhed, eller Den, der endnu ikke har smagt Frugten af Kundskabens Træ? — Og atter: er Troen en Gave af Guds frie Naade, mon han da ikke kan give det, til hvem han vil, virke det ved den Helligaand, i hvem han vil? naar han da har sagt, at hans Nige netop tilhører Smaa-børnene, monne han da, efterdi han selv har sat Troen til Betingelse for Daabspagten, ikke vil ved sin Mand virke Troen i de Smaa, eller skulde han ville give dem Gudstriget og nægte dem Betingelsen for at modtage det? I se, hvilken Gud Fader, Baptisternes Gud er, en Gud fuld af Modsigelse, en Gud fuld af Bedrag mod de uskyldige Barnejsjæle, men fuld af Velbehag mod gamle selvkløge Syndere! Jo vil Gud, at Kirken skal være almindelig, saa udelukker han ikke Børnene; og vil han give Børnene Adgang til sit Nige, saa maa han og give dem den nødvendige Betingelse derfor: Gud virker ved den Helligaand Troen i Barnehjærtet. Men, — sige de atter, Troen kommer ved Hørelsen, og det er dog urimeligt at antage, at Børnene kunne høre og forstaa Trosbekendelsen, der oplæses, og som

de ikke selv kunne svare paa. „Troen kommer derved, at man hører,“ siger Paulus (Rom. 10, 17), men vel at mærke, han taler om Ordets Forkyndelse af „dem, som udsendes,“ han taler om Ordets Forkyndelse for Borne og blandt Hedninger (10, 18), men ingenlunde taler han om den Helligaands Virksomhed indenfor den hellige almindelige Kirke. Og hvo tvivler vel om, at i Hedningernes Verden er det kun Borne, der bør døbes? ja til dem maa Ordet først tales, og ved Ordet virker da Manden Troen i deres Hjærter, som høre, som annamme Ordet. Men ligesaa vist, som de Bornes Daab og ikke Barsedaaen har hjemme blandt Hedninger, ligesaa vist har Barsedaaen og ikke de Bornes Daab hjemme indenfor Kirken, blandt de allerede Døbte. Eller hører Lammene ikke med til Hjorden? nu! saa høre og de Døbtes Smaa børn med til Kirken; Gud har betroet dem til Forældrene, og paa dem har han jo lagt Ansvar for dem; derfor er Forældrenes Villie Bornenes efter baade guddommelig og naturlig Orden; ja Paulus kalder endog Børnene „hellige,“ om og kun den ene af Forældrene er troende (1 Kor. 7, 14), saa at Barnet er helliget formedelst Faderens eller Moderens Tro. Men hører da Barnet umiddelbart med til Kirken, ligesom Lammene til Hjorden, saa var det jo en uløselig Modsigelse, om Herren ikke vilde have Barnet døbt, og ved Daaben indlemmet i sin Kirke. Men er da Barnet forsaavidt helliget allerede ved den ene af Forældrenes Tro, i Lighed med at „den vantro Mand er helliget ved den troende Hustru,“ forsaavidt helliget altsaa, at det hører med til Kirken ifølge Herrens Kaldelse ved Fødselen, saa staar det og ligesaa Fødselen under den Helligaands Paavirkning; thi Alt inden Omraadet af den hellige almindelige Kirke er Manden undergivet, ogsaa de Troendes Børn. Og hvis Noget vilde sige, at Forældrene dog i Regelen ikke ere troende, da maa her svares, at naar de ere rettelig døbt, om da og kun en eneste Gnist af Daabslivet er tilbage hos dem, — og den sidste Gnist af det nye Liv i Daaben slukkes ikke, før den store Synd, som ikke kan tilgives, eller fuldkommen Forhærdelse er indtraadt, — saa staa de endnu inden for Kirken, saa er Ordet, det levende Ord, dog endnu i Virkeligheden hos dem, der er endnu et uudsløttet Ansigtstræk af Kristusbilledet, der er endnu et Pulsflag af Kristi Liv i dem, om endog fast umærkeligt; og altsaa: naar et Barn fødes dem, da kommer

det visse i hans Navn, som styrer sin Kirke, og den Gnist af Daabens Naade, der endnu er tilbage i Forældrene, er Nok: Ordet er dog endnu hos dem, Daabsordet, — selv om det kun var tilstede som en Døendes sidste Suk: Barnet hører da med til Hjorden, og Manden virker Tro, som et Liv af Gud, i Barnehjertet. Kun naar Ordet var aldeles dødt, Daabsnaaden aldeles tabt, ja da er Barnet et Hedningebarn; det stod udenfor Kirken, og turde da ikke døbes. Men Herren være evig og inderlig takket for sin Barmhjertighed! Han er en bedre Hyrde, end Baptisterne ville gjøre ham til: "Jeg er den gode Hyrde," siger han selv; men er der da nogen god Hyrde, som siger: kun Bukkene og Faarene børe til Hjorden, men alle de smaa Lam skulle være udelukkede? Og den Hyrde, der satte sit Liv til for Hjorden, han skulde sige dette? han skulde ville, at Lammene skulde kastes udenfor til Ulven? Se Dette er det, Baptismen vil: den vil føde Ulven med Lammene; den vil, at I Forældre selv skulle udelukke eders Smaalam til Føde for Ulven; men erindrer det: Lammene — ere eders egne Børn, og Ulven — er Djævelen! Nej! Det skal dog ikke ske? ikke sandt? det skal dog ikke spørges fra Stige!

Men skulde I selv ikke have et levende Vidnesbyrd i eder om eders Daabs Gyldighed? skulde Ingen af eder kunne vidne om sig selv: jeg har været paa Verdens Afveje baade med Hjærte og med Forstand; men allsø som jeg vandrede over de vandlese Orkener, var der dog et Lys i mig, som oplyste min Sti, en Stemme, som vidnede mod min Forstand, en levende Kraft, som gjorde, at jeg selv under alle Hjærtets og Forstandens Forvildelser, aldrig har betvivlet, men derimod altid trostet mig ved Troen paa Gud Fader, Søn og Helligaand? — og omvendt var jeg dog ikke; og min Opdragelse havde ikke bestyrket, ja ikke givet mig denne Tro; er der Ingen af eder, der kan vidne saaledes for sig selv? og hvorfra kom da denne Tro, som har lyst for Dig fra saa tidligt, som Du kan erindre? — O jeg veed det, mine Venner! fra Daaben; fra det Djævelik, da Lyset fødtes i Barneskælen i Fornyeisens Bad! Og skulde Ingen af eder kunne hente dette Vidnesbyrd om Guds Naade i Daaben op af eders eget Hjærtedyb og af eders egen Erfaring, saa kan og saa vil jeg det, vidne det for Gud, og vidne det til hans Ære og med usigelig Tak!

Dg have I end ikke dette personlige Vidnesbyrd af eders egen Erfaring, saa tænker eder dog endnu kun dette: om eders egen Barnedaab er falsk, — hvad var da Gud? de eneste Bedragne vare I jo ikke; thi se — alle Kirkens Fædre, alle dens Martyrer, alle dens Bekendere, — hvor mange Millioner Sjæle vare da ikke bedragne for det rette Gensfødelsens, det sande Fornøffens Bad; de Alle, og Luther med, denne Herrens udkaarne Stridsbælt, — skulde være fortabte, eller dog døde uden at være fødte fraoven, og derfor døde uden Fornøffelse; thi, som jeg for viste eder, uden Daab er der ingen kristelig Omvendelse, alle Slægter og alle Troende fra den Tid af, til hvilke de skriftlige Vidnesbyrd om Daaben gaa tilbage, indtil Baptismen, døde uden Fornøffelse, altsaa døde i deres Synder! Dg vi alle med, som ikke ville tro paa Baptismens Branglære, at vi kunne omvende os ved vore egne naturlige Kræfter, uden Igensfødelse, og i Kraft af denne vor egne Fortjeneste blive gensfødte! Kirken var da forsvunden af Jorden, indtil Baptismen pludselig som en Vadseddel stød op af den; ja Kirken var forsvunden! thi alle Afdelinger af den hellige almindelige Kirke har til alle Tider anset Barnedaaben som den rette Kirkeport for alle Dem, der fødtes af rettelig døbte Forældre. Men Herren har sagt, at Helvedes Porte ikke skulle saa Dverbaand over hans Kirke (Mt. 16, 18); har Baptismen da Ret, saa er Jesus Kristus en Løgner; Herren har sagt til sine Disciple, — og husker paa, at ved Daaben gøres vi til Disciple, — at han vilde være med dem alle Dage indtil Verdens Ende (Mt. 28, 20); har da Baptismen Ret, saa er Guds enbaarne Son en Løgner; thi da havde Helvede faaet Dverbaand over Kirken og Disciplene ved den store Daabslovn. — Dg selv om der nu skulde være Noget iblandt eder som aldeles Intet havde forstaaet af min Tale, saa skal en Saadan kun tænke: den hellige almindelige Kirke har til alle Tider og paa alle Steder vedkendt sig Barnedaaben; dette er mig Nok; saa maa Barnedaaben være af Gud. Naar I tænke saaledes, og trøster eder derved, da tro I paa den hellige almindelige Kirke, som I bekende.

Saa holder da fast ved eders Daabspagt! thi saavist som Troen er en, Bantroen mangehaande; og saavist som vi have en Herre, paa hvem vi tro: saa vist er der ogsaa kun en Daab, en Kirke, en Hjord. Holder fast paa det, I have, og lader Ingen tage eders Krone! Dpfylde I kun

eders Daabs Betingelser, at forsvage og tro, da er Gud trofast, og saa vist kunne I og stole paa, at I have Jesu Kristi Retfærdighed i eders Daab. Om Nogen spørger Dig, hvoraf du veed, at Du er frelst, da svar Du kun frimodig: da jeg var et lille Barn, der endnu ikke vidste af Synd, oprettede Gud i sin Barmhjærtighed en Pagt med mig, en Pagt, som den trofaste Gud evig holder mig, om jeg endog har været troløs; og i denne Pagt har han givet mig sin Enbaarnes Retfærdighed, hans Fortjeneste, ja givet mig ham selv til evig Arv og Eje; men i min Daab har den samme Gud og Fader ogsaa givet mig hen, givet mig som en Ejendom til sin enbaarne Son; undres derfor ikke, at jeg er frimodig, at jeg er glad! undres derfor ikke, at jeg lever ikke som Den, der er af denne Verden! thi jeg tilhører Jesus og han mig; i Daaben skete denne Pagt; og i denne Pagt lever jeg, paa denne stoler jeg, i den vil jeg dø!

Men er her Nogen tilstede, som har valgt mellem Baptismens Daab og Herrens Daab i Kirken, og forkastet sin fuldgylldige Barnedaab: da — ah! ja hvad skal jeg sige! — det var jo dog vel af Uforstand? det var jo dog vel, fordi Du var bleven bedragen imod din Villie? det var jo dog vel uden Bevidsthed om, hvad Du forkastede med Barnedaaben? Det var jo dog vel ikke, fordi Du vilde gaa ud paa Ulve-Nov efter Sjæle, med klar Bevidsthed om, hvem Du tjente? Du troede jo dog selv, uslykkelige, bedragne Sjæl! at Du tjente Herren? — nu saa vend tilbage, ydmyg bedende, at din Synd maa forlades! vend tilbage, og sæt Dig atter paa Barneflammelen ved din Moders Fod! endnu — endnu kunde Du saa Syndsforladelse; endnu vilde hun aabne Dig sin Modersavn! Og skynd Dig! thi Tiden haster, og Dommen nærmer sig! skynd Dig! thi hvis Du ikke annammer Himmeriges Rige som et lidet Barn, skal og kan Du ikke komme ind deri!

Amen!

Efterkrift.

* Ved at udgive min Tale i Stige maa jeg bemærke, at det efter saa lang Tids Forløb ikke har været mig muligt at gengive den aldeles ordret; men i alt Væsentligt er den uforandret. Endnu maa jeg forat forebygge Misforstaaelse bemærke, at snot Bornene have Ret (S. 9) til at bliv døbt, (men kun dette, at Ingen maa „formene Bornene“ Daaben) som at de Forældre, der desuagtet formene dem den, bør udelukkes af Kirken, for de selv erklære, at de have forkastet deres Daab, d. e. ikke ere Medlemmer af Kirken. Iste udelukkes skulle de, men undervises.

Nynkeby den 26de November 1851.